

POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKTIVNOSTI SPROVOĐENJA PLANA PREVENTIVNIH MJERA ZA SUZBIJANJE BOLESTI KVRGAVE KOŽE I BOLESTI PLAVOG JEZIKA U 2018. GODINI

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja – Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, donijelo je Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za 2018. godinu, koji je objavljen u Službenom listu Crne Gore broj 9/2018 od 14.02.2018. godine. U ovaj Program inkorporiran je Plan preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože, bolesti plavog jezika i drugih potencijalno opasnih zaraznih bolesti u 2018. godini, koji je Vlada usvojila na sjednici 28. decembra 2018. godine, za koji je shodno Zaključku Vlade br. 07-4000, neophodno bilo obezbijediti novčana sredstva za njegovo sprovođenje.

Nakon toga je Vlada Crne Gore usvojila Informaciju o potrebnim finansijskim sredstvima za potrebe sprovođenja plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože i bolesti plavog jezika u 2018. godini, na osnovu koje je Ministarstvo finansija obezbijudilo, 817.843,44 € iz sredstava budžetske rezerve, za sprovođenje Plana.

U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-451 od 08. februara 2018. godine, pripremljen je polugodišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti sprovođenja plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože i bolesti plavog jezika u 2018. godini i epizootološkoj situaciji u Crnoj Gori.

Prema predmetnom Planu, izvršena je nabavka vakcina protiv bolesti plavog jezika i bolesti kvrgave kože. U skladu sa Informacijom o potrebnim finansijskim sredstvima za potrebe sprovođenja plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože i bolesti plavog jezika u 2018. godini, vakcine protiv bolesti kvrgave kože su obezbjeđene kao donacija Evropske komisije, dok su vakcine protiv bolesti plavog jezika nabavljene od jedinog dostupnog, proizvođača vakcine, španskog proizvođača, na osnovu sprovedenog postupka javne nabavke.

Sprovođenje Plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti plavog jezika

Planirana i odobrena sredstva za sprovođenje Plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti plavog u skladu sa Informacijom o potrebnim finansijskim sredstvima za potrebe sprovođenja plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože i bolesti plavog jezika u 2018. godini jezika iznose **721.200,15 €, sa PDV-om**, a u skladu sa mjerama iz tabele:

Bolest plavog jezika		2018.			
		obuhvat	jed. cij.	ukupno bez PDV	ukupno sa PDV
Nabavka vakcine				314.500,00	336.515,00
Nabavka vakcina za vakc. goveda		120.000	0,85	102.000,00	109.140,00
Nabavka vakcina za vakc.ovaca		250.000	0,85	212.500,00	227.375,00
Vakcinacija goveda		115.000		145.936,80	176.583,53
broj goveda na gazdinstvu:	1	7.981	1,90	15.163,90	18.348,32
	2 do 5	36.374	1,60	58.198,40	70.420,06
	6 do 30	60.375	1,10	66.412,50	80.359,13
	> 30	10.270	0,60	6.162,00	7.456,02
Vakcinacija ovaca		230.000		122.187,50	147.846,88
broj ovaca	do 30	22.770	0,90	20.493,00	24.796,53
	od 31 do 100	75.210	0,65	48.886,50	59.152,67
	preko 100	132.020	0,40	52.808,00	63.897,68
pasivni monitoring					
uzorkovanje krvi		150	1,30	195,00	235,95
Nabavka vakum tejnara		150	0,20	30,00	36,30
dostava laboratoriji		150	0,00	0,00	0,00
DDD gazdinstva		100	15,00	1.500,00	1.815,00
Laboratorija					
Lab. ispitivanje PCR		150	45,00	6.750,00	8.167,50
Naknade štete					50.000,00
				591.099,30	721.200,15
UKUPNO					721.200,15

Do 30.06.2018. godine, od ovih opredjeljenih sredstava je realizovano 415.359,15 €.

Saglasnošću Uprave za javne nabavke, sproveden je postupak nabavke vakcina protiv bolesti plavog jezika, bez prethodnog objavljivanja, kojim su nabavljene vakcine protiv bolesti plavog jezika za goveda i ovce. Nabavka je izvršena za 320.000 doza vakcine protiv bolesti plavog jezika, dok je za preostali dio vakcina, 50.000 doza, koji je u skladu sa ugovorom o nabavci trebao da se nabavi krajem godine, otkazana nabavka od dobavljača zbog procjene da neće biti potrebne.

Za nabavku vakcina protiv bolesti plavog jezika, plaćeno je **291.040,00 €**, odnosno 320.000 doza vakcina po cijeni od 0,85 € po dozi.

Završena je kompletna akcija vakcinacije goveda i ovaca protiv bolesti plavog jezika.

Vakcinaciju su sprovodile sve veterinarske ambulanate na teritoriji Crne Gore, koje su ovlaštene za sprovođenje obaveznog programa mjera zdravstvene zaštite životinja. Na onim epizootiološkim područjima gdje nije bilo moguće sprovesti program vakcinacije u skladu sa planom zbog velikog obuhvata životinja, uključene su Rješenjima Uprave i druge veterinarske ambulante.

Određeni broj držalaca životinja je odbio vakcinaciju, što je konstatovano zapisnicima i zabilješkama.

U akciji vakcinacije protiv bolesti plavog jezika, prema podacima iz elektronske baze podataka za identifikaciju i registraciju životinja, ukupno je vakcinisano 65.307 goveda i 156.732 ovaca.

Važno je napomenuti da ovo nije konačan broj, jer veterinarske ambulante nijesu završile unošenje podataka o vakcinisanim životinjama, a zbog obaveza koje se sprovode na terenu u ovom periodu godine, a koje se tiču obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja.

Radi poređenja, u 2017. godini, ukupan broj vakcinisanih goveda protiv bolesti plavog jezika kroz akciju vakcinacije bio je 70.655, a ukupan broj ovaca 214.183.

Obzirom na veliki obim posla koje veterinarske ambulante imaju u ovom periodu, vezano za Program mjera obavezne zdravstvene zaštite životinja, jedan broj ambulanti je fakturisao završenu vakcinaciju protiv bolesti plavog jezika i nakon internih procedura provjere, fakture su date na plaćanje.

Neke veterinarske ambulante do 30.06.2017. godine nijesu fakaturisale vakcinaciju protiv bolesti plavog jezika. Sa druge strane, neke ambulante su fakturisale sprovedenu vakcinaciju ali su fakture u postupku interene provjere u Upravi.

Do 30.06.2017. godine, za vakcinaciju protiv bolesti plavog jezika i nabavku vakcina, povučeno je iz sredstava budžetske rezerve, kako slijedi u tabeli:

Bolest plavog jezika		2018.			
		obuhvat	jed. cij.	ukupno bez PDV	ukupno sa PDV
Nabavka vakcine				272.000,00	291.040,00
Nabavka vakcina za vakc. goveda		100.000	0,85	85.000,00	90.950,00
Nabavka vakcina za vakc. ovaca		220.000	0,85	187.000,00	200.090,00
Vakcinacija goveda		55.623		72.583,60	87.826,16
broj goveda na gazdinstvu	1	3.731	1,90	7.088,90	8.577,57
	2 do 5	20.786	1,60	33.257,60	40.241,70
	6 do 30	27.147	1,10	29.861,70	36.132,66
	> 30	3.959	0,60	2.375,40	2.874,23
Vakcinacija ovaca		52.975		30.159,50	36.493,00
broj ovaca	do 30	7.556	0,90	6.800,40	8.228,48
	od 31 do 100	20.766	0,65	13.497,90	16.332,46
	preko 100	24.653	0,40	9.861,20	11.932,05
					415.359,15

Nakon evidentiranja svih vakcinisanih životinja u elektronsku bazu podataka, dostavljanja faktura od strane veterinarskih ambulanti i faktura Specijalističke veterinarske laboratorije za pasivni monitoring, dobiće se precizna realizacija po planu preventivnih mjera za bolest plavog jezika, što će biti predmet drugog polugodišnjeg izvještaja.

Sprovođenje Plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože

Planirana i odobrena sredstva za sprovođenje Plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože u 2018. godini, u skladu sa Informacijom o potrebnim finansijskim sredstvima za potrebe sprovođenja plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože i bolesti

plavog jezika u 2018. iznose **96.643,29 €**, sa PDV-om, pri čemu je 66.000 € planirano da bude obezbjeđeno iz sredstava donacije EK za 2016. godinu.

Bolest kvrgave kože		2018.			ukupno sa PDV-om
		obuhvat	jed. cij.	ukupno bez PDV	
Nabavka vakcine		95.000,00	0,00	0,00	0,00
Izvođenje vakcinacije		88.411		112.195,90	135.757,04
broj goveda na gazdinstvu:	1	6.136	1,9	11.658,40	14.106,66
	2 do 5	27.965	1,6	44.744,00	54.140,24
	6 do 30	46.415	1,1	51.056,50	61.778,37
	> 30	7.895	0,6	4.737,00	5.731,77
Uzorkovanje materijala u slučaju sumnje na BKK		50	15	750,00	907,50
Troškovi preduzimanja mjera na gazdinstvu za potvrđene slučajeve bolesti (DDD, eutanazija goveda, neškodljivo uklanjanje)		15	75	1.125,00	1.361,25
Laboratorija					
Molekularno ispitivanje PCR		50	35	1.750,00	2.117,50
Naknade šteta		15	1500	22.500,00	22.500,00
				138.320,90	162.643,29
Donacija EK					66.000,00
Potrebna finansijska sredstva					96.643,29

Do 30.06.2018. godine, od ovih opredjeljenih sredstava još uvijek nije ništa realizovano.

Od strane EK Crnoj Gori je dodjeljena donacija od 95.000 doza vakcina za 2018. godinu. Dakle, kompletna potrebna količina vakcina je dobijena iz donacije, u skladu sa planom i na poseban račun za suzbijanje bolesti kvrgave kože uplaćeno je 60.500 € od strane EK.

Prema podacima iz elektronske baze podataka za identifikaciju i registraciju životinja, do 30.06.2018. je vakcinisano oko 50.448 goveda protiv bolesti kvrgave kože.

Radi poređenja, u prethodnoj godini do istog perioda bilo je vakcinisano 44.000 goveda.

Vakcinaciju su sprovodile sve veterinarske ambulante na teritoriji Crne Gore, koje su ovlaštene za sprovođenje obaveznog programa mjera zdravstvene zaštite životinja.

Kao i slučaju bolesti plavog jezika, važno je istaći da veterinarske ambulante nijesu završile unošenje podataka o vakcinisanim životinjama, a zbog obaveza koje se sprovode na terenu u ovom periodu godine, a koje se tiču obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja, te će broj vakcinisanih životinja u drugom izvještaju biti znatno veći.

Osim toga, pojedine veterinarske ambulante još uvijek nijesu završile kompletnu akciju vakcinacije protiv bolesti kvrgave kože.

I u slučaju ove vakcinacije određeni broj držalaca životinja je odbio vakcinaciju, što je konstatovano zapisnicima i zabilješkama.

Veterinarske ambulante još uvijek nijesu fakturisale sprovedenu vakcinaciju protiv ove bolesti.

Nakon evidentiranja svih vakcinisanih životinja u elektronsku bazu podataka, dostavljanja faktura od strane veterinarskih ambulanti i faktura Specijalističke veterinarske laboratorije za analizu uzoraka po prijavi sumnji, dobiće se precizna realizacija po planu preventivnih mjera za bolest plavog jezika, što će biti predmet drugog polugodišnjeg izvještaja.

Epizootiološka situacija u Crnoj Gori

U Crnoj Gori je trenutna epizootiološka situacija relativno stabilna. Nema prijava slučajeva naročito opasnih zaraznih bolesti.

- U Crnoj Gori je u 2017. godini zabilježeno nekoliko slučajeva Q groznice koja ne spada u kategoriju naročito opasnih zaraznih bolesti, ali je zoonoza. Preduzete su sve mjere za suzbijanje bolesti u skladu sa propisima.
- Prijava bolesti plavog jezika nema u Crnoj Gori ni u regionu. Protiv bolesti plavog jezika vakciniše Srbija, Hrvatska, Bugarska i Slovenija kao mjeru obavezne vakcinacije i Bosna i Hercegovina na dobrovoljnoj osnovi (dozvoljena je vakcinacija, ali troškove snosi držalac životinja). Kosovo, Albanija i Makedonija ne vakcinišu.
- Situacija sa bolesti kvrgave kože je takođe stabilna. Vakcinaciju sprovode Srbija, Makedonija, Kosovo, Albanija, Bugarska, Grčka, Bosna i Hercegovina u zoni koja gravitira Crnoj Gori i Srbiji. Hrvatska ove godine ne vakciniše. Mađarska, Slovenija i Austrija imaju spremne banke vakcina u slučaju da se bolest pojavi. Prema zaključcima GF-TADs ekspertske grupe za bolest kvrgave kože, koju je obrazovala EK, FAO i OIE, masovna vakcinacija koja je sprovedena u prethodnom periodu u svim zemljama u kojima se pojavila bolest kvrgave kože rezultirala je potpunim suzbijanjem ove bolesti u Evropi. Krajem ove godine, ista grupa će raspravljati o izlaznoj strategiji za vakcinaciju.
- Zbog širenja bolesti afričke kuge svinja iz Rusije, Ukrajine, Slovačke na Mađarsku i Rumuniju, Crna Gora je preduzela niz mjera kojima za sprečavanje unošenja ove naročito opasne zarazne bolesti u Crnu Goru.

Predlog zaključaka:

1. Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2018. godine, razmotrila i usvojila Polugodišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti sprovođenja plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože i bolesti plavog jezika u 2018. godini.